

MEMO

Datum: 26 oktober 2017 Ons kenmerk: 1312681 v2

Aan: Algemeen bestuur

Van: College

Betreft: Aanvullende informatie naar aanleiding van de behandeling van de ontwerp begroting 2018 in de gecombineerde commissie van 10 en 12 oktober 2017

CC:

Met deze memo wordt in onderstaande overzichten invulling gegeven aan de beantwoording van vragen die in de gecombineerde commissie van 10 en 12 oktober 2017 aan de orde zijn geweest, waarin de volgende documenten zijn behandeld: de tweede begrotingswijziging 2017, de ontwerp begroting 2018 en de nota reserves en voorzieningen.

Het betreft:

- A) Overzicht bijdrage verbonden partijen
- B) Overzicht belangrijkste oorzaken van de toename in de personeelslasten
- C) Overzicht trend kwijtschelding
- D) Overzicht scenario's tarieven 2018
- E) Overzicht aanvulling op effectindicatoren
- F) Verslag technische bijeenkomst 10 oktober 2017 (18:00 - 19:15)

A) Verbonden Partijen

In deze bijlage is een overzicht opgenomen van de verbonden partijen en de bijdrage per verbonden partij over de jaren 2015, 2016 en 2017 en de begrote bedragen voor 2018.

De opwaartse druk in de bijdragen heeft met name betrekking op AQUON, Het Waterschapshuis en de bijdrage aan de Waarderingskamer. De Waarderingskamer, een overheidsinstelling die jaarlijks de WOZ –waarden berekent, is strikt genomen geen verbonden partij, maar de bijdrage (op jaarbasis circa € 1,2 miljoen) is verplicht en onvermijdelijk en de hoogte ervan is voor HDSR niet beïnvloedbaar.

Het betreft:

1. Nederlandse Waterschapsbank (NWB).
2. Muskusrattenbeheer West- en Midden Nederland
3. Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU)
4. Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard
5. WINNET
6. AQUON
7. Het Waterschapshuis.
8. Unie van Waterschappen

In onderstaand overzicht wordt de jaarlijkse bijdrage van HDSR aan de verbonden partijen weergegeven.

	2015	2016	2017	2018
1 Nederlandse Waterschapsbank (NWB).	nvt	nvt	nvt	nvt
2 Muskusrattenbeheer West- en Midden Nederland	2.432.000	2.420.000	2.340.000	2.370.000
3 Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU)	2.420.000	2.500.000	2.500.000	2.460.000
4 Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard	132.500	133.920	139.328	163.375
5 WINNET	45.000	45.000	44.100	45.000
6 AQUON	1.146.000	1.148.000	1.202.000	1.420.000
7 Het Waterschapshuis.	460.000	503.533	580.000	660.000
8 Unie van Waterschappen	383.000	432.931	464.510	487.610

B) Overzicht belangrijkste oorzaken van de toename van de personeelskosten

Uit bijlage 2 Een oogopslag, bladzijde 2.			
	begroting 2017	begroting 2018	verschil
Personeelslasten	28.877	33.310	4.433
Geactiveerde personeelslasten	(3.100)	(5.300)	(2.200)
	25.777	28.010	2.233
Stijging: bruto personeelslasten			
<u>Toelichting op afwijkingen personele uitgaven</u>			
1. cao-aanpassing: 2,25%			580
<u>2. Uit Voorjaarsnota op orde houden</u>			
Component Personeelslasten uit bestemmingsreserve Omgevingswet			200
Component Personeelslasten uit bestemmingsreserve ICT			200
Versterken personeelslasten uitbestemmingsreserve transitie / op orde houden			500
<u>3. Voorjaarsnota op orde / autonoom:</u>			
Op orde houden: handhaving			170
Op orde peil;besluiten			250
Participatie; arbeidskrachten met afstand arbeidsmarkt.			25
<u>4. Uit voorjaarsnota nieuwe beleidsambities:</u>			
Duurzaamheid			250
Gezond water			190
Veenweide			150
Wateroverlast			50
5. tbv projecten / detachering / samenwerking 15 fte * 100.000			1.500
<u>6. Overig:</u>			
verschuiving extreme deskundigheid / uitwerking eigen personeel			250
Personeel gerelateerd (studie / opleiding reis en verblijfskosten)			100
Totaal			4.415
<u>Toelichting op afwijkingen personele inkomsten</u>			
Toename door projecten flexibel 15 fte			1.500
Actualisatie toerekening bestaand personeel aan projecten			700
			2.200

C) Overzicht kwijtscheldingen conform jaarrekeningen 2013 t/m 2016
(met daarbij voor 2017 de begrote bedragen)

Watersysteemheffing

	Kwijtschelding	Bruto belastingen	% van bruto bel.
2013	€ 1.268.000	€ 48.333.000	2,6%
2014	€ 1.397.000	€ 48.026.000	2,9%
2015	€ 1.656.000	€ 53.367.000	3,1%
2016	€ 1.514.000	€ 53.141.000	2,8%
2017	€ 1.648.000	€ 55.128.000	3,0%

Zuiveringsheffing

	Kwijtschelding	Bruto belastingen	% van bruto bel.
2013	€ 2.295.000	€ 55.437.000	4,1%
2014	€ 2.589.000	€ 58.034.000	4,5%
2015	€ 3.046.000	€ 59.236.000	5,1%
2016	€ 2.823.000	€ 61.469.000	4,6%
2017	€ 2.999.000	€ 66.776.000	4,5%

Totaal belastingopbrengsten

	Kwijtschelding	Bruto belastingen	% van bruto bel.
2013	€ 3.563.000	€ 103.770.000	3,4%
2014	€ 3.986.000	€ 106.060.000	3,8%
2015	€ 4.702.000	€ 112.603.000	4,2%
2016	€ 4.337.000	€ 114.610.000	3,8%
2017	€ 4.647.000	€ 121.904.000	3,8%

Toelichting

In bovenstaand overzicht zijn de gerealiseerde kwijtscheldingsbedragen voor 2013-2016 en de begrote kwijtscheldingen voor 2017 afgezet tegenover de bruto belastingopbrengsten per heffing.

Het waterschap scheldt alleen belastingen kwijt binnen categorieën waar geen eigendom ten grondslag ligt aan het heffen van belastingen en waar de belastingplichtige een particulier is. Bij de watersysteemheffing is dat alleen de categorie Ingezeten en bij de zuiveringsheffing wordt alleen kwijtgescholden in het deel woningen.

In beide heffingen was de kwijtschelding het hoogst in belastingjaar 2015, het dieptepunt van de crisis.

D) Scenario's belastingtarieven bij ontwerp-Begroting 2018

Zoals in de vergadering van de commissie BMZ op 10 oktober is verzocht, geeft het college met deze bijlage inzicht in de belastingtarieven die voortvloeien uit de belastingopbrengsten die in de ontwerp-Begroting 2018 zijn opgenomen. Om u inzicht te geven in de effecten van afwijkende tariefstelling worden hierbij ook twee andere scenario's weergegeven. Deze scenario's zijn indicatief en geven een beeld van de mogelijk tarieven in euro's en de doorwerking naar de mutaties in de reserves. Belangrijk is dat de in deze bijlage genoemde tarieven informerend zijn. De daadwerkelijke uitwerking van de tarieven ontvangt u ter vaststelling in uw algemeen bestuur vergadering op 13 december. Onderstaand treft u een korte beschrijving van de 3 scenario's:

- Scenario 0: Kostendekkende tarieven. In dit scenario worden de begrote netto-kosten per belastingcategorie voor de watersysteemheffing via de heffingsmaatstaven zonder mutatie van de reserves omgerekend naar de belastingtarieven. Voor de zuiveringsheffing wordt het spaarmodel doorgetrokken. Dit scenario dient vooral als referentie.
- Scenario 1: Ontwerp-Begroting 2018. In dit scenario zijn de belastingtarieven berekend met belastingopbrengsten en mutaties van de reserves zoals die in de ontwerp-Begroting 2018 zijn opgenomen.
- Scenario 2: ZH conform ontwerp-Begroting, WSH in 3 jaar kostendekkend. Het belastingtarief voor de Zuiveringsheffing is conform ontwerp-Begroting 2018 en alle belastingtarieven binnen de Watersysteemheffing gaan in dit scenario in 3 jaar tijd naar kostendekkend. In het 4^e jaar zijn de tarieven dan kostendekkend.

1^e Begrotingswijziging 2018

Scenario 1 is gebaseerd op de ontwerp-Begroting 2018 en leidt tot de begrote belastingopbrengsten en mutaties van de reserves. Wanneer het algemeen bestuur in december, bij de vaststelling van de belastingverordeningen, andere tarieven vaststelt dan leidt dat tot afwijkende belastingopbrengsten en afwijkende mutaties van de reserves. In het kader van de rechtmatigheid moet in dat geval via een begrotingswijziging de, op dat moment al vastgestelde, Begroting 2018 worden aangepast.

Van bovenstaande scenario's zijn in de volgende tabel achtereenvolgens de belastingtarieven, de belastingopbrengsten en de mutaties van de reserves indicatief weergegeven.

Tabel 1: Scenario's tarieven bij Begroting 2018

Belastingtarieven	Tarief 2017 vastgesteld	Scenario 0	Scenario 1	Scenario 2
Watersysteemheffing ingezetenen	€ 70,23	€ 76,26	€ 72,43	€ 72,24
Watersysteemheffing ongebouwd	€ 75,42	€ 100,42	€ 82,75	€ 83,75
Watersysteemheffing natuur	€ 5,47	€ 5,53	€ 5,02	€ 5,49
Watersysteemheffing gebouwd	€ 0,65	€ 0,67	€ 0,62	€ 0,66
Zuiveringsheffing woningen / bedrijven	€ 64,08	€ 65,80	€ 65,80	€ 65,80

Belastingopbrengsten	Begroting 2017	Scenario 0	Scenario 1	Scenario 2
Watersysteemheffing ingezetenen	€ 21.012.000	€ 23.062.385	€ 21.905.010	€ 21.846.719
Watersysteemheffing ongebouwd	€ 4.627.790	€ 5.854.298	€ 4.824.471	€ 4.882.757
Watersysteemheffing natuur	€ 51.500	€ 59.134	€ 53.689	€ 58.727
Watersysteemheffing gebouwd	€ 26.631.680	€ 30.158.504	€ 27.763.526	€ 29.505.183
Zuiveringsheffing woningen / bedrijven	€ 60.619.620	€ 62.589.758	€ 62.589.758	€ 62.589.758
	€ 112.942.590	€ 121.724.078	€ 117.136.454	€ 118.883.144

Effect op reserves	Scenario 0	Scenario 1	Scenario 2
Watersysteemheffing ingezetenen	€ -	€ -1.157.375	€ -1.215.666
Watersysteemheffing ongebouwd	€ -	€ -1.029.827	€ -971.541
Watersysteemheffing natuur	€ -	€ -5.446	€ -407
Watersysteemheffing gebouwd	€ -	€ -2.394.977	€ -653.321
Zuiveringsheffing woningen / bedrijven	€ 6.177.053	€ 6.177.053	€ 6.177.053
	€ 6.177.053	€ 1.589.429	€ 3.336.118

E) Overzicht aanvulling op effectindicatoren

Voor een drietal doelen met effectindicatoren is een specimen opgenomen van hoe het bestuur geïnformeerd kan worden binnen de P&C cyclus over de voortgang op de doelen. Hierbij is een deel van de 'motorkap' opgelicht om meer zicht te krijgen op de concrete proces- en prestatie-indicatoren die onder de effectindicatoren liggen. Deze indicatoren-op-detail zeggen op zichzelf onvoldoende over de voortgang op effect en doelniveau, vandaar dat deze indicatoren onder de 'motorkap' tezamen worden verwoord en verbeeld in tekst en figuren voor rapportage op effect niveau.

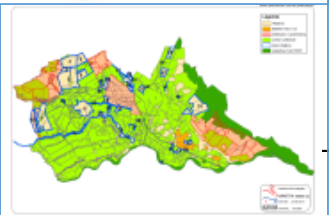
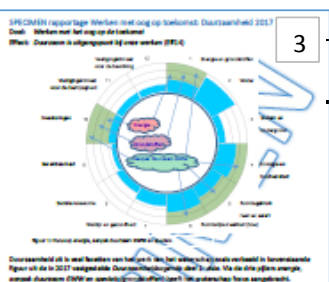
Het college wil voortaan bij bestuursvoorstellen ook een relatie leggen met één of meerdere doelen waar het voorstel invulling aan geeft.

In onderstaande figuur is de tabel van doelen en indicatoren weergegeven, aangevuld met 3 specimen en een deels opgelichte 'motorkap'. De specimen zijn eerste voorbeelduitwerkingen om gevoel te geven bij de mogelijke rapportage op effect niveau. Komend jaarverslag zal voor het eerst gerapporteerd worden op de effectindicatoren voor gezond water. Een nadere uitwerking van de rapportage over de indicatoren wordt aan uw commissie ter consultering in het voorjaar 2018 aangeboden.

Samen duurzaam werken aan een Veilige, Gezonde en Prettige leefomgeving tegen de aanvaardbare maatschappelijke kosten

d.d.16 oktober 2017

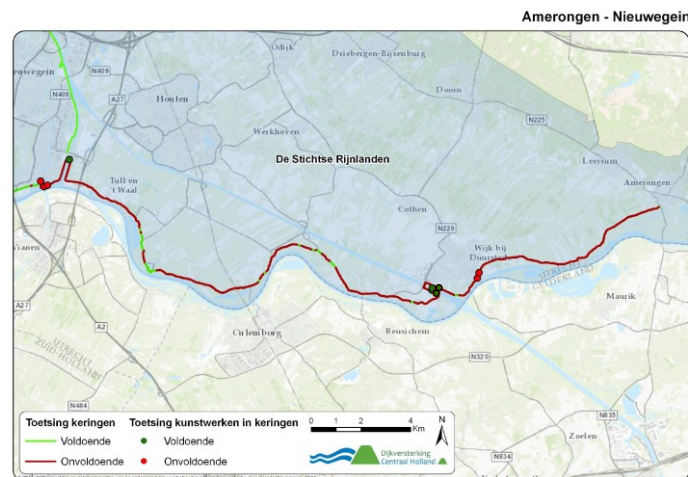
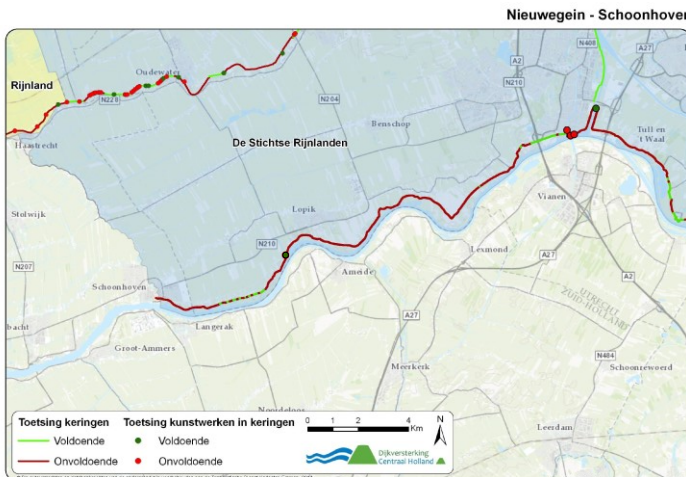
“Wij willen als waterschap (dat) ...”

THEMA	Maatschappelijke Waarde	Doel Waterschap	Effectindicator				
Water-veiligheid	De samenleving is en voelt zich veilig bij hoogwater	Overstromingen voorkomen ("Laag 1")	Eff1: Voldoen aan de rijksnormen voor primaire waterkeringen	➡		Pro1: Voldoen aan zorgplicht primaire waterkeringen	Pre1_1: veiligheidsanalyse POV Centraal Holland uitgevoerd Pre1_2: uitwerking projectplannen deeltrajecten
		Beperken negatieve effecten overstromingen ("Laag 2&3")	Eff2a: Waterschap is voorbereid op een overstroming Eff2b: Medeoverheden en inwoners met hulp van waterschap voorbereid op overstroming				
Voldoende Water	Voldoende water: niet te nat, niet te droog	Waterinfrastructuur op orde houden	Eff3a: Functies zijn bediend met passende waterhuishouding Eff3b: Watersysteem kan tegen een stootje	➡		Pro3a: Waterhuishouding op orde	
		Waterinfrastructuur op orde brengen	Eff4a: Acceptabel beschermingsniveau tegen wateroverlast Eff4b: Voldoen aan de provinciale normen voor regionale waterkeringen				
		Beperken effecten wateroverlast bij extreme situaties	Eff5a: Risico wateroverlast geaccepteerd Eff5b: Gemeenten en bewoners nemen bewust maatregelen om effect wateroverlast te beperken				
		Beperken effecten watertekort	Eff6: Watertekort is voorkomen Eff6b: Negatieve effecten watertekort zijn beperkt				
Gezond Water	Gezond water voor mens, plant en dier	Schoon en gezond oppervlaktewater	Eff7b: Ecologie en chemie voldoet aan KRW doelen en doelen 'waterlichamen' Eff7b: Ecologie en chemie voldoet aan KRW doelen en doelen 'overig water'				
		Levendige en veerkrachtige boerensloten	Eff8: Agrariërs nemen bewust maatregelen tbv schoon en gezond oppervlaktewater (% agrariërs)				
		Gezond en zichtbaar water in de stad	Eff9a: Voldoet aan streefbeeld 'zichtbaar water' Eff9b: Gemeenten en bewoners nemen maatregelen tbv schoon en gezond oppervlaktewater				
Gezuiverd Afvalwater	Gezuiverd afvalwater voor een gezonde leefomgeving	Kwaliteit effluentwater passend bij ontvangend oppervlaktewater	Eff10a: Voldoen aan effluentnorm Eff10b: Voldoen aan afnameverplichting				
		Meerwaarde uit afvalwater	Eff11a: Energie opwekken uit zuiveren van afvalwater Eff11b: Waardevolle grondstoffen zijn optimaal benut				
Genieten van water	Genieten van water	Waterrecreant benut het watersysteem	Eff12: Heldere afspraken over vaarverkeer			Pro14: Duurzaam innovatieve maatregelen	
		Waterschapswerken worden beleefd	Eff13: Recreatief medegebruik				
Vitale overheids-organisatie	Vitale overheids-organisatie	Werken met oog op de toekomst	Eff14: Duurzaam is uitgangspunt bij onze werken	➡			
		Maatschappelijke meerwaarde door samen doen	Eff15a: Waterbewust handelen samen met samenwerkingspartners Eff15b: Doelen bereiken door samenwerking				
		Betrouwbare en servicegerichte overheid	Eff16a: Bieden van goede service Eff16b: Waterschap is toegankelijk en transparant				

SPECIMEN rapportage op Waterveiligheid; Overstromingen voorkomen;

Doel: *Overstromingen voorkomen*

Effect: *Voldoen aan de rijksnormen voor primaire waterkeringen (Eff1)*

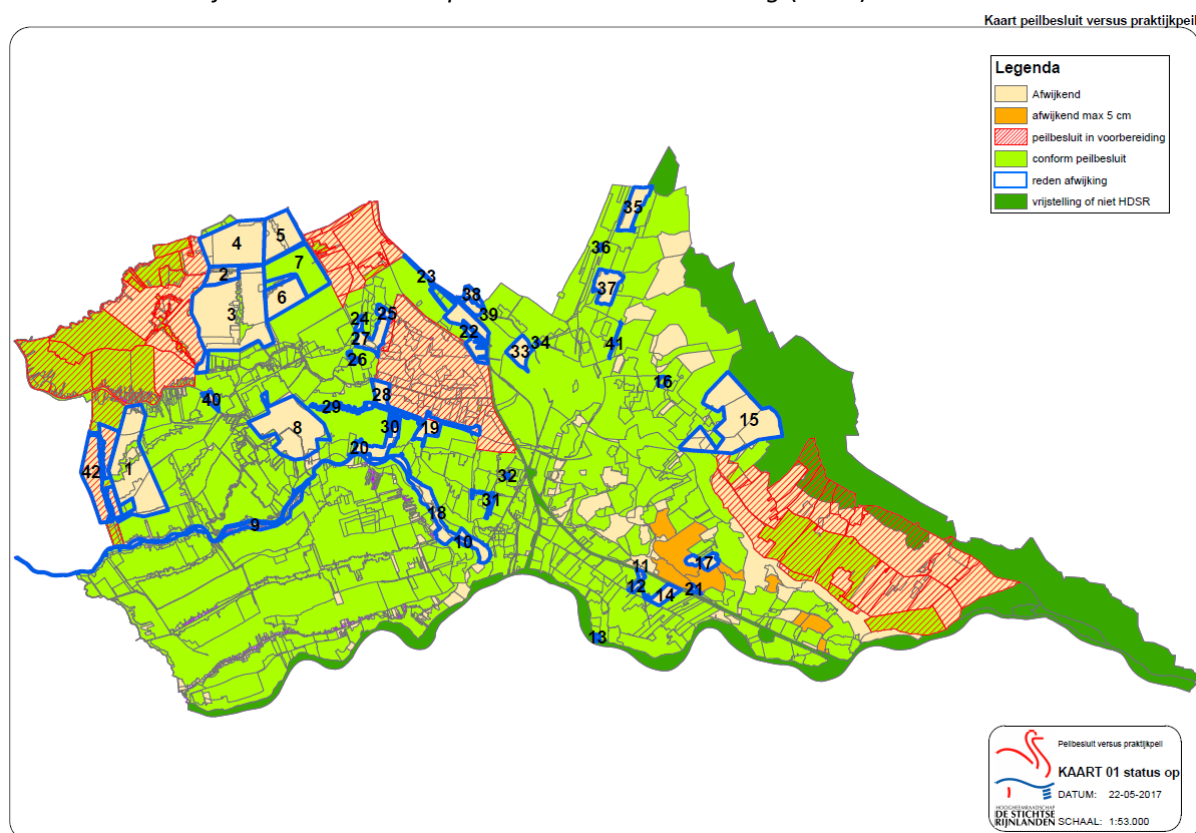
Veiligheidsnormen: De Stichtse Rijnlanden beheert 55 km primaire kering langs de Lek. Om deze kering op orde te houden, inspecteren en maaien we de kering, maken we beleid, verlenen we vergunningen en handhaven we deze. Op 1 januari 2017 zijn de nieuwe rijksnormen voor primaire keringen (opgenomen in de Waterwet) van kracht geworden. Deze nieuwe veiligheidsnormen anticiperen op toekomstige klimatologische omstandigheden zodat de keringen ook in de toekomst voldoende bescherming bieden. De keringen dienen in 2050 aan deze normen te voldoen.

POV Centraal Holland: Vooruitlopend op de formele wettelijke beoordeling hebben we een veiligheidsanalyse in het kader van de POV Centraal Holland uitgevoerd voor de primaire keringen. Op basis van deze analyse moet 53,7 km kering langs de Nederrijn en Lek versterkt worden. Om deze opgave te klaren is Stichtse Rijnlanden het project Sterke Lekdijk gestart waarin in de komende jaren in 7 deeltrajecten gewerkt wordt aan het versterken van de kering en inliggende kunstwerken. Als eerste worden de trajecten Salmsteke en Wijk bij Duurstede-Amerongen opgepakt. Op zijn vroegst gaat in 2020 de schop in de grond. Het AB besluit gedurende het project over zaken als het voorkeursalternatief en het projectplan. Voor de eerste deelprojecten vindt besluitvorming in 2018 en 2019 plaats.

SPECIMEN rapportage op Voldoende water; waterinfrastructuur op orde houden;

Doel: Waterinfrastructuur op orde houden

Effect: Functies zijn bediend met een passende waterhuishouding (eff3a)

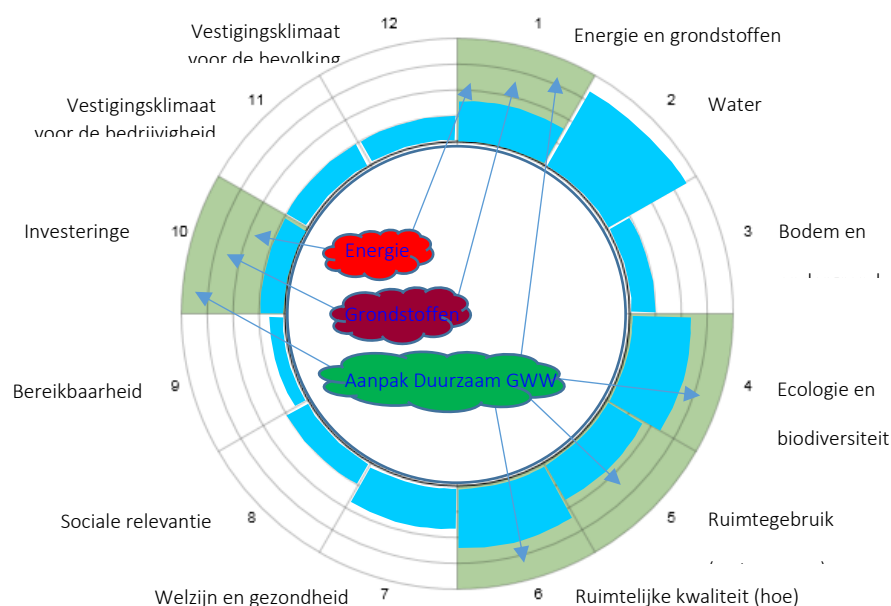
Peilbesluiten 2018: In peilbesluiten stemmen we het waterpeil zo goed mogelijk af op de aanwezige functies in het gebied. Daarmee is het belangrijk dat de waterstanden buiten (praktijkpeilen) gelijk zijn aan de peilen uit het peilbesluit. **In 2018 werd in het merendeel (xx%) van het beheergebied een praktijkpeil gehandhaafd dat gelijk was aan het peilbesluit.** In de gebieden met een afwijkend peil, is in de meeste gevallen een peilbesluit in voorbereiding.

Meerjarenprogramma: In het meerjarenprogramma peilbesluiten wordt u geïnformeerd over de planning. In de blauw gearceerde gebieden zijn nog uit te voeren maatregelen om het peil in te kunnen stellen, de meest voorkomende reden van de afwijking. De afwijking rond xx wordt nader onderzocht.

SPECIMEN rapportage Werken met oog op toekomst: Duurzaamheid 2017

Doel: *Werken met het oog op de toekomst*

Effect: *Duurzaam is uitgangspunt bij onze werken (Eff14)*

Figuur 1: Focus op energie, aanpak duurzaam GWW en specials

Duurzaamheid zit in veel facetten van het werk van het waterschap zoals verbeeld in bovenstaande figuur uit de in 2017 vastgestelde *Duurzaamheidsagenda deel 1*: visie. Via de drie pijlers *energie*, *aanpak duurzaam GWW* en *specials* (grondstoffen) heeft het waterschap focus aangebracht.

Energie: Door energiebesparingen en realisatie van eigen energieprojecten is het totale verbruik van energie in 2017 gedaald. Tegelijkertijd is door ontmanteling van de slibvergister van rwzi Utrecht de opwekking van eigen energie sterk gedaald van 30% naar 12% van de eigen behoefte. Zie de uitgebreide rapportage over duurzaamheid 2017 voor meer achtergronden.

2016		2017	
verbruik energie % t.o.v. 2015:		verbruik energie % t.o.v. 2015:	
opwekking eigen energie = 28,5%		opwekking eigen energie = 12%	

Aanpak Duurzaam GWW: Er is in 2017 een start gemaakt met een nieuw ontwerpproces zodat in het 2020 alle projecten van het waterschap duurzaamheidsaspecten integraal meeweegt. Medewerkers zijn opgeleid en instrumenten ontwikkeld om deze transitie binnen HDSR soepel te laten verlopen.

2016		2017	
aanpak DGWW in 3% projecten:		aanpak DGWW in 10% projecten:	

Specials (grondstoffen): Op de zuiveringen is in 2017 een aantal hulpstoffen vervangen door minder milieubelastende stoffen. Ook is een start gemaakt met het terugwinnen van struviet en algaat uit het zuiveringsproces. Het waterschap draagt bij aan de circulaire economie door in 2017 ten behoeve van de vernieuwing Poldermolen 2 ook *second* en *third life* meubilair te kopen.

F) Verslag Technische toelichting 10 oktober 2017

Aanwezig:

G.J.P. Jansen (WN)

F. van Os (SGP)

J.F.C. Kupers (LNE)

W. Kooy (LNE)

R.D. Woittiez (VVD)

K.A.M. Duijvelaar (VVD)

A. Travaille (PvdD)

J.G.M. Reerink (PvdA)

Ambtelijk: H. Dankkaart; A. Peek; E. Lodder en J. Trynes

Onderstaand verslaglegging van de onderwerpen die zijn besproken tijdens de mogelijkheid tot het stellen van technisch vragen van 18:00 – 19:15 op 10 oktober 2017.

Behandeling en verslaglegging is conform de agendering van de stukken (Tweede Begrotingswijziging 2017, Begroting 2018 en Nota Reserves en Voorzieningen)

Vooraf is een korte presentatie gehouden waarin de samenhang en de hoofdpunten zijn toegelicht. Verslaglegging wordt onderstaand weergegeven in de vorm van vraag en antwoord of toelichting.

Technische vragen

Tweede Begrotingswijziging 2017:

Naar aanleiding van een opmerking van de heer J. Jansen is als apart beslispunt opgenomen de onttrekking aan de bestemmingsreserves ICT en Omgevingswet.

Begroting 2018:

Vraag 1: Kan inzicht worden gegeven in de oorzaken van de opwaartse druk bij de bijdragen aan de verbonden partijen?

Antwoord: overzicht is opgenomen in overzicht A

Vraag 2: Is de presentatie van de begroting conform geldende richtlijnen?

Antwoord: ja, wij sluiten in de basis aan bij de BVVW. De waterschappen mogen ten aanzien van de wijze van presenteren hun eigen inzichten volgen.

Vraag 3: Op pagina 29 wordt gemeld dat de planuitwerking van de sloop van de bestaande zuivering en de herinrichting van de bestaande terrein zal plaatsvinden in 2018. Dit valt buiten het huidige krediet. Hoeveel bedragen die sloopkosten?

Antwoord: Deze zijn nu nog niet bekend, en zullen met het AB worden gedeeld bij de aanvraag van de bijbehorende kredieten, naar verwachting bij de uitwerking van de begroting 2019. Er zijn geen sloopkosten voorzien voor de begroting 2018.

Vraag 4: Op pagina 48 wordt ten aanzien van de bestemmingsreserve Waterbeheer 900 jaar gemeld dat jaarlijks €50.000 beschikbaar is. Welk deel komt in de bestemmingsreserve?

Antwoord: In beginsel wordt de helft van dit bedrag, dus €25.000, in de exploitatie geplaatst om de viering te kunnen voorbereiden. Bedragen van deze €25.000 die niet in de exploitatie worden uitgegeven, worden samen met de andere helft toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Vraag 5: Kan een overzicht worden gegeven van de belangrijkste oorzaken van de stijging van de personeelskosten en tevens van de dekking van de personeelskosten uit externe projecten.

Antwoord: dit overzicht is opgenomen in Overzicht B.

Vraag 6: Kan het negatieve Emu Saldo een probleem opleveren voor HDSR?

Antwoord: Nee, is geen problemen omdat het Emu saldo in totaliteit met in provincie / uni verband wordt bekeken.

Vraag 7: Kan inzicht worden gegeven in de trend van de kwijtscheldingen?

Antwoord: Zie Overzicht C.

Vraag 8: Kan inzicht worden gegeven in mogelijke belastingtarieven 2018?

Antwoord: in Overzicht D zijn enkele scenario's met belastingtarieven voor 2018 opgenomen.

Nota reserves:

Vraag: wat is naar de reden voor het opstellen van dit beleidsstuk.

Antwoord: Sinds de vaststelling van de beleidsnota Weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen in 2011 is de financiële positie van het Waterschap veranderd. De reserve positie per belastingcategorie is divers. In de afgelopen jaren zijn afzonderlijke reserves onder de toegestane bandbreedte gekomen. De nota geeft invulling aan de wijze waarop de reserves weer binnen de bandbreedte gebracht kunnen worden. Naast deze interne ontwikkeling zijn er tevens externe ontwikkelingen die een herijking van het beleid noodzakelijk maken, bijvoorbeeld de verandering van de manier waarop met risico's wordt omgegaan.

Lijst met overzichten:

- A) Overzicht bijdrage verbonden partijen
- B) Overzicht belangrijkste oorzaken toename in de personeelslasten
- C) Overzicht trend kwijtschelding
- D) Overzicht scenario's tarieven 2018

Overige vragen gesteld in de technische bijeenkomst.

Deze vragen hebben een politiek karakter en zijn daarom niet beantwoord in de technische bijeenkomst. Deze vragen zijn in de gecombineerde commissie (ook op 10 oktober 2017 van 19:30 – 22:30) door de stellers nogmaals ingebracht en door de betreffende portefeuillehouders beantwoord.

Begroting 2018

1. In het programma Gezond Water wordt onder het kopje “Op orde houden” gemeld dat *“In 2018 wordt daarom een tandje bijgezet op de agrarische samenwerking en de nieuwe stoffen, maar ook met nieuwe kennis gekeken naar de huidige doelaflleiding”*. Gevraagd wordt om een toelichting bij “een tandje bij”, wat houdt dat in?
2. De uitgaven voor het programma MRB zijn in 2018 op een lager niveau begroot dan in 2017. Gevraagd wordt of het nieuwe beleid van de GR is vastgesteld en of de begroting 2018 dit nieuwe beleid weerspiegelt. De verwachting is dat het nieuwe beleid eerder een toename van de kosten tot gevolg zou hebben en men verbaast zich over de gepresenteerde daling van de bijdrage.
3. Gevraagd wordt naar de voortgang van de Blauwe Burgerinitiatieven, waarvoor in 2017 €100.000 uit het verwachte positieve resultaat zal worden ingezet, middels deze tweede begrotingswijziging.
4. (zie hoofdstuk “Organisatie aan het werk”, paragraaf “een sociale werkgever”). Gevraagd wordt welke doelgroepen door HDSR worden betrokken in haar beleid ten aanzien van Social return en de gemelde uitbreiding van de bijdrage aan de participatiewet. Betreft dit alleen werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt, of ook stagiaires die zonder extra steun geen stageplaats kunnen vinden?
5. In het programma Gezond Water wordt voor Versnellingmaatregelen KRW 2016-2021 een investering opgevoerd van € 250.000. Gevraagd wordt of er een voorstel komt voor nieuwe invulling of vervalt dit item?
6. De stijging van de uitgaven in de begroting 2018 met 1% komt uit de Voorjaarsnota, maar is niet één op één terug te vinden in de programma’s. Kan de besteding nog worden beïnvloed door het AB?